

Abstract. *OKOLNYCHA Tetiana Volodimirovna. Influence of the family on the primary socialization of the East Slavic small child.*

Introduction. *In the national historical-pedagogical science today there is no unified conceptual apparatus concerning the socialization of small children, beyond the attention of the historians of pedagogy also remains the use of the system of magical custom-ritual practices in the upbringing of the infant child.*

Purpose. *Based on the ethnographic sources of the 19th and early 20th centuries, the peculiarities of the primary socialization of small children (from birth to seven years) as the starting point in the gender-age structure of the Eastern Slavic people have been identified.*

Results. *It has been researched that in the process of primary socialization the father and mother played a major role. The main means of upbringing and socialization of the child during this period of life were communication between mother and child and a lullaby song. Caring for kids in Eastern Slavic families was often entrusted to elder children, or grandparents. Since the age of three, a group of children has been actively involved in the process of socialization. The specificity of the principles of the functioning of traditional societies was that the socialization of the child could not pass as well the community's attention.*

Originality. *In the article, for the first time the process of socialization of the Eastern-Slavic child has been studied analyzing ethnographic sources of 19th - early 20th centuries.*

Conclusion. *The initial phase of socialization in East Slavic pedagogy lasted from birth to 7 years of age and was an important period on initiation of a newborn baby to microsocium, forming its essential cultural traits and symbolic programming gender roles and identities. Along with natural socializers – mother and father, grandparents one can distinguish a group of peers and godparents who provided the normal flow of processes of cultural transmission and social incorporation within the local community. Further research lies in the issue of rethinking traditional practices of ethnopedagogical principles specific to the pedagogy of Eastern Slavic nations, based on modern approaches to these questions.*

Key words: *East Slavic peoples; primary socialization; subjects of socialization; small child; education; popular pedagogy; ethnography of childhood; community.*

*Одержано редакцією 18.01.2018
Прийнято до публікації 23.01.2018*

УДК 378.046-021.68 (477) «199» (045)

ОПОЛЬСЬКА Алевтина Володимирівна,
старший викладач кафедри менеджменту,
ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний
педагогічний університет імені Григорія
Сковороди», Україна
e-mail: opol.av@ukr.net

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ МЕТОДИЧНОЇ РОБОТИ З ПЕДАГОГІЧНИМИ ПРАЦІВНИКАМИ В УКРАЇНІ У КІНЦІ ХХ СТ.

Анотація. *Методичну роботу розглянуто як важливий складник післядипломної педагогічної освіти. Обґрунтовано, що для ефективного реформування освітньої галузі в Україні доцільно звернутися до позитивного вітчизняного досвіду організації методичної роботи педагогічних працівників. Доведено, що в 80-х рр. ХХ ст. організація методичної роботи була зосереджена на оволодінні кожним учителем головних ідей і завдань реформи загальноосвітньої школи, а саме: опануванні новим змістом навчальних планів і програм, підвищенні якості її ефективності уроку, упровадженні передового педагогічного досвіду.*

Однак, ця робота здійснювалася централізовано, у колективній формі, без урахування індивідуальних потреб педагогічних працівників. У 90-х рр. ХХ ст., після проголошення незалежності України, методична робота була зосереджена на застосуванні диференційованого підходу. Методичні служби почали застосовувати діяльнісні форми навчання, що сприяло розвитку творчого потенціалу педагогів. Однак, у кінці ХХ ст. у роботі методичної служби простежується тенденція відсутності узгодженості між різними рівнями методичних служб, спостерігається безсистемний добір тематики, перевантаження педагогів методичними заходами, що в більшості випадків сприяло зниженню ефективності методичної роботи.

Ключові слова: післядипломна педагогічна освіта; підвищення кваліфікації; методична робота; педагогічні працівники; професійний розвиток; функції методистів, принципи організації методичної роботи; колективні та індивідуальні форми методичної роботи.

Постановка проблеми. В умовах перехідного періоду, коли українське суспільство торує свій демократичний шлях, чинник рухливості динаміки доцільного співвідношення між складовими системами післядипломної освіти має не лише дестабілізуючий ефект, а й посилює потребу у професійному розвитку і творчості суб'єктів цієї цілісності [1].

Методична робота як структурний складник післядипломної освіти має важливе значення в неперервній освіті педагогічних працівників. У процесі методичної роботи здійснюються підвищення наукового рівня педагогічного працівника, його підготовка до засвоєння змісту нових програм і технологій їх реалізації, постійне ознайомлення з досягненнями психолого-педагогічних дисциплін і методик викладання, вивчення і впровадження в освітню практику передового педагогічного досвіду, творче виконання перевірених рекомендацій, збагачення новими, прогресивними і досконалими методами і засобами навчання, удосконалення навичок самоосвітньої роботи педагога, надання йому кваліфікованої допомоги з теорії та практичної діяльності.

Масштабна реформа освітньої системи України, стрімкий розвиток інформаційних технологій і підвищення вимог до професійної компетентності педагогів спонукають методичні служби шукати нові методи вдосконалення методичної роботи. У процесі пошуку шляхів модернізації та підвищення якості методичної роботи доцільно звернутися до вітчизняного досвіду становлення й розвитку системи методичної роботи з педагогічними працівниками наприкінці ХХ ст.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Теоретико-методологічні основи діяльності післядипломної педагогічної освіти висвітлені в дослідженнях як вітчизняних, так і зарубіжних учених: М. Бирки, Л. Даниленко, М. Дробнохода, А. Кузьмінського, С. Крисюка, В. Олійника, Н. Протасової, В. Руссола, В. Семиченко, Л. Сігаєвої, П. Худоминського та ін. Особливості становлення й розвитку методичної роботи як одного з елементів післядипломної педагогічної освіти розкриті у працях І. Жерносека, О. Капченко, М. Красовицького, Г. Литвиненка, Л. Набоки, В. Пуцова, Г. Штомпеля та ін.

Метою статті є визначення особливостей організації методичної роботи педагогів в Україні наприкінці ХХ ст.

Виклад основного матеріалу. Наприкінці ХХ ст. керівництво та організацію методичної роботи з педагогічними працівниками в Україні здійснював Центральний інститут удосконалення вчителів, обласні інститути вдосконалення вчителів, районні та міські відділи народної освіти, районні та міські методичні кабінети, опорні школи району і внутрішкільні методичні організації.

Центральний інститут удосконалення вчителів забезпечував розроблення методичних рекомендацій, навчальних планів і програм щодо методичної підготовки і підвищення кваліфікації педагогічних працівників; узагальнював передовий досвід

курсово-семінарської й методичної роботи з педагогічними кадрами, що нагромаджувався на місцях; координував методичну діяльність обласних інститутів удосконалення кваліфікації вчителів, методичну роботу районних методкабінетів [2, арк. 2].

Обласні інститути вдосконалення вчителів координували методичну роботу в області; організували курси і семінари для методистів методкабінетів, керівників шкіл і методоб'єднань; проводили роботу з вивчення, узагальнення й запровадження в діяльності шкіл передових методів роботи з застосуванням новітніх засобів навчання і виховання; цілеспрямовували діяльність методкабінетів і методоб'єднань [2, арк. 17; 3, арк. 47].

Керівництво методичною роботою в районі (місті) було покладено на районні (міські) відділи народної освіти. Ці відділи відповідали за організацію і проведення науково-методичних заходів районного масштабу (педагогічні читання, конференції), а також здійснювали керівництво роботою опорних шкіл і методичних організацій [4, с. 84].

Згідно наказу Міністерства освіти УРСР № 16 від 19 травня 1967 р. були створені районні (міські) методичні кабінети, які повинні були забезпечувати ефективний науково-методичний супровід педагогів. Роботу районних (міських) методичних кабінетів контролювали районні (міські) відділи народної освіти, а організували і надавали їм усілякої допомоги обласні інститути вдосконалення вчителів. Зміст роботи методичних кабінетів передбачав: визначення структури методичної роботи в районі (місті); організацію самоосвіти педагогів; надання допомоги школам в організації політичної освіти; спрямування роботи шкільних, міжшкільних, районних і міських методичних об'єднань, опорних шкіл і шкіл передового педагогічного досвіду, проблемних семінарів, творчих груп, семінарів-практикумів, постійно діючих семінарів, шкільних методкабінетів, лекторіїв, університетів наукових і педагогічних знань, координацію їх діяльності; забезпечення планування, обліку і своєчасного проходження курсової перепідготовки педагогічних і керівних кадрів; організацію докурсової і післякурсової роботи з кадрами; участь у плануванні проведення атестації вчителів, організацію роботи вчителів за її підсумками [5].

Реформа загальноосвітньої школи, що розпочата з середини 80-х р. ХХ ст., стимулювала активізацію роботи методичних кабінетів. Їх діяльність спрямовувалася на глибоке оволодіння кожним учителем головних ідей і завдань реформування загальноосвітньої та професійної школи, опанування новим змістом навчальних планів і програм; піднесення якості й ефективності уроку в умовах запровадження нової концепції середньої загальноосвітньої школи [6].

Також удосконалювалася робота з молодими вчителями. Методичні кабінети за допомогою обласних інститутів удосконалення вчителів організували для молодих учителів постійно діючі семінари, проводили консультації, зустрічі з досвідченими вчителями. Практикувалося проведення «тижня молодого вчителя», протягом якого для молодих учителів організували навчання, проводили практикуми на базі кращих шкіл області, знайомили з досвідом учителів-новаторів, учили мистецтву моделювання уроку, застосування інноваційних технологій навчання і виховання учнів та ін. У педагогічних колективах широко застосовувалося наставництво і шевство досвідчених учителів над початківцями [4, с. 88].

Не залишалися поза увагою і сільські вчителі. Методкабінети проводили роботу щодо оформлення педагогічних виставок, методисти здійснювали комплектування пересувних бібліотек, фонотек для сільських шкіл, а також брали участь у організації заочних семінарів для вчителів із віддалених сільських шкіл.

Працівники райметодкабінетів проводили роботу з вивчення запитів і побажань педагогічних працівників, виявлення труднощів, з якими вони стикалися під час професійної діяльності. Ґрунтовне вивчення пропозицій, труднощів і проблем, які поставали перед учителями, дозволяло більш якісно складати план роботи кабінету,

ураховувати побажання слухачів. Покращенню методичної роботи сприяло створення і розширення мережі опорних шкіл. Визначення опорних шкіл здійснювали відділи народної освіти спільно з методкабінетами. Головним завданням опорної школи було стати базою для проведення методичної роботи з учителями, керівниками шкіл і методоб'єднань. Кожна опорна школа була спрямована на опрацювання конкретної актуальної проблеми у сфері навчання, виховання, управління закладом освіти або вдосконалення методичної роботи. Такі школи були в кожному районі та місті. На їх базі проводилися відкриті уроки, практичний показ сучасних форм і методів педагогічної праці на уроках та інших навчальних заняттях, консультації, тематичні семінари, семінари-практикуми, науково-практичні конференції, педагогічні читання, організовувалося стажування педагогічних працівників [7].

У кінці ХХ ст. важливою ланкою в системі методичної роботи з педагогічними працівниками стає внутрішкільна методична робота. Шкільні методичні об'єднання створювалися для вчителів-предметників, учителів початкових класів, класних керівників, вихователів груп продовженого дня (при наявності не менше трьох учителів одного фаху). Для малокомплектних шкіл створювалися міжшкільні методичні об'єднання або шкільні методоб'єднання вчителів споріднених предметів. Для вчителів трудового навчання, образотворчого мистецтва, фізичної культури, шкільних бібліотекарів створювалися тільки районні (міські) методичні об'єднання. Керівники шкіл та їхні заступники брали участь у роботі методоб'єднань за фахом. Засідання шкільних, міжшкільних і районних методичних об'єднань проводилися, зазвичай, чотири рази на рік. Для обговорення актуальних проблем народної освіти, питань міжпредметного характеру (сучасний урок, форми і методи навчання, здійснення міжпредметних зв'язків) організовувалося періодичне проведення спільних засідань шкільних методоб'єднань різних категорій педагогічних працівників [8].

У школах за наявності відповідних приміщень створювалися методичні кабінети. У цих кабінетах знаходилася науково-педагогічна і методична література, примірні плани робіт, пам'ятки, сценарії, реферати, зразки наочності та інші матеріали. У шкільних методичних кабінетах учителі мали змогу займатися індивідуальною освітньою діяльністю, ознайомлюватися з досягненнями педагогічної науки і передовим педагогічним досвідом. Також у цих кабінетах проводилися консультації, шкільні педагогічні читання, наради і семінари, творчі звіти вчителів, зустрічі з педагогами-новаторами та інші форми внутрішкільної методичної роботи. Районні (міські) методичні кабінети разом із керівниками шкіл та методоб'єднань проводили роботу з узгодження і координації внутрішкільної методичної роботи з іншими видами методичної роботи, що проводилися у районі та області. Кожний вчитель, в залежності від рівня підготовки, брав участь у діяльності педагогічних рад, методоб'єднань, творчих груп, педагогічних читаннях, конференціях, проведеннях відкритих уроків, випуску інформаційних бюлетенів, виконання до курсових і після курсових завдань [9]. Від участі в постійно діючих формах методичної роботи звільнялися тільки ті вчителі, які навчалися в закладах вищої освіти або на курсах підвищення кваліфікації без відриву від виробництва [8].

Незважаючи на велику увагу зі сторони держави і закладів післядипломної освіти до організації методичної роботи педагогічних працівників, ця діяльність не завжди виконувалася на належному рівні. Аналіз архівних документів і матеріалів, періодична преса того часу свідчать про те, що тематика педагогічних читань, семінарів, круглих столів та інших занять обиралася випадково, без урахування умов району і практичних проблем, що хвилювали педагогічних працівників; стан викладання та якості знань, умінь і навичок учнів з основ наук свідчив, що методичні організації ще мало впливали на підвищення ефективності навчальних занять;

методичні кабінети проводили недостатню роботу з питань підвищення якості уроку. Зміст навчального матеріалу часто мав обмежену методологічну спрямованість, а теоретичний матеріал не завжди розкривав основні положення реформи школи.

Також відмічалось, що при проведенні методичної роботи допускався формалізм, переважали традиційно-інформаційні форми навчання, недостатньо застосовувалися активні форми роботи з учителями [10]. Методична робота проводилася централізовано, у колективній формі, що не дозволяло враховувати індивідуальні професійні потреби вчителів. Методисти організували освітню діяльність в авторитарному стилі, застосовуючи репродуктивну методіку та інструктивну форму. Ще одним суттєвим недоліком була недостатня узгодженість методичних заходів на рівні області з заходами, що проводилися на рівні району і безпосередньо у школах. Це приводило до перевантаження вчителів і створювало труднощі у проведенні якісної методичної роботи [6]. Ураховуючи вказані недоліки і проблеми, подальший розвиток методичної роботи з педагогічними працівниками був націлений на максимальне її наближення до вчителя. Головним у методичній роботі стало задоволення потреб і запитів учителів, керівників шкіл [4, с. 128]. Постійно удосконалювалася структура методичної роботи на рівні області і району. Ця робота проводилася на основі аналізу підготовки, потреб педагогічних працівників, урахування їхніх інтересів і можливостей. Визначання форм методичної роботи і підвищення кваліфікації здійснювалося диференційовано [10].

Подальшому розвитку і демократизації методичної роботи сприяло проголошення незалежної України (1991 р.). Учитель у незалежній Україні вже був не безправним виконавцем указівок адміністрації, а відповідальним педагогом, який може вільно обирати форми, методи і прийоми освітньої діяльності та має демонструвати здатність до творчих, нестандартних рішень.

Оновлювалися й розширялися функції методистів як безпосередніх організаторів методичної роботи з учителями. До основних функцій і змісту діяльності методистів відносилися: вивчення соціальних запитів суспільства до освіти; основні тенденції розвитку післядипломної освіти; визначення актуальних проблем методичної роботи в районі (місті); пошук потрібної інформації (досягнення науки, передовий досвід); організаційно-методичне забезпечення функціонування системи методичної роботи; встановлення творчих зв'язків з усіма установами, що можуть сприяти навчанню педагогів; надання допомоги опорним школам, сприяння створенню творчих лабораторій, експериментальних майданчиків; аналіз організації методичної роботи і внесення при потребі відповідних корективів; оцінювання ефективності методичної роботи [11]. Вивчення структури й особливостей організації методичної роботи дозволило визначити основні принципи побудови цієї діяльності в межах району (міста): ефективна методична робота можлива лише за вироблення чітких практично орієнтованих цілей, які розроблені на основі вивчення потреб і професійної компетентності педагогів; структура і зміст методичної роботи не є постійними величинами, вони змінюються відповідно до поставлених цілей; ефективність методичної роботи залежить від послідовності дій для її досягнення [9].

При організації методичної роботи перевага надавалася діяльнісним формам навчання, у яких учитель брав активну участь. Набули популярності різноманітні інноваційні форми роботи з учителями. Серед них – педагогічні фестивалі, конкурси для вчителів «Кращій вчитель року», «Кращій методист школи» та ін. У 90-х рр. ХХ ст. було започатковано проведення обласного конкурсу «Вчитель року». Такі форми методичної роботи мали на меті виявити і підтримати творчих учителів, сприяти підвищенню їхньої педагогічної майстерності, популяризації педагогічного досвіду.

Висновки та перспективи подальших розвідок. Таким чином, теоретичний аналіз розвитку методичної роботи в кінці ХХ ст. показує, що ця діяльність забезпечувала повноцінну міжкурсову післядипломну освіту педагогічних працівників. В організації й керівництві методичною роботою брали участь усі заклади післядипломної освіти та органи управління освітою. Значно розширилися функції та зміст методичної роботи. Якщо раніше методична робота зводилася лише до заходів щодо поліпшення або поглиблення знань учителів із методики викладання певного предмету, то в 80-90-х рр. ХХ ст. функції методичної роботи охоплювали значно ширше коло питань і забезпечували всебічний професійний розвиток учителів, дотримуючись принципу наступності, неперервності й диференціації. Проте практика організації методичної роботи на основі аналітичного підходу з попереднім вивченням запитів і потреб педагогічних працівників не отримала підтримки в усіх областях країни. І далі мали місце певні недоліки в роботі методичних служб: продовжувався випадковий, безсистемний вибір тем під час планування методичної роботи, спостерігався формальний підхід до організації методичних заходів.

Проведений аналіз не розкриває всіх аспектів досліджуваної проблеми, але засвідчує необхідність комплексного вивчення організації методичної роботи з педагогічними працівниками з метою врахування позитивного досвіду в подальшому розвитку післядипломної педагогічної освіти в сучасних умовах. Пошук ефективних форм організації методичної роботи в системі післядипломної освіти триває.

Список використаних джерел

1. Сігаєва Л. Є. Неперервна освіта в Україні : її складові і тенденції розвитку / Л. Є. Сігаєва // Післядипломна освіта в Україні. – 2001. – № 1. – С. 45-46.
2. Центральний державний архів вищих органів влади та управління України м. Київ / ЦДАВО України – ф. 5139, оп. 1, спр. 58, 34 арк.
3. Центральний державний архів вищих органів влади та управління України м. Київ / ЦДАВО України – ф. 166, оп. 15, спр. 8263, 48 арк.
4. Крисюк С. В. Розвиток післядипломної освіти педагогічних кадрів в Україні (1944-1995 рр.) / С. В. Крисюк – Львів : ЛОНМІО, 1997. – 206 с.
5. Рішення колегії МО УРСР «Положення про методичний кабінет районного (міського) відділу народної освіти» від 07.09.1983 року // Збірник наказів та інструкцій Міністерства освіти Української РСР. – 1984. – № 3.
6. Про дальше вдосконалення організації та проведення методичної роботи з педагогічними кадрами в школах і установах народної освіти Української РСР// Збірник наказів та інструкцій Міністерства освіти Української РСР. – 1984. – № 7.
7. Про стан і заходи щодо поліпшення перепідготовки керівних і педагогічних кадрів органів і установ освіти в умовах реалізації реформи школи // Збірник наказів та інструкцій Міністерства освіти Української РСР. – 1987. – № 6.
8. Про затвердження Положення про методичний кабінет районного, міського відділу народної освіти і Положення про методичну роботу з педагогічними кадрами установ народної освіти УРСР // Збірник наказів та інструкцій Міністерства освіти Української РСР. – 1986. – № 13.
9. Крисюк С. В. Актуальные вопросы организации методической работы / С. В. Крисюк // Повышение квалификации педагогических кадров / под ред. И. Ф. Жерносека, М. Ю. Красовицкого, С. В. Крисюка. – Київ : Освіта, 1992. – С. 112–120.
10. Жорова І. Я. Професійний розвиток педагогів у системі післядипломної освіти України у 80-х роках ХХ століття / І. Я. Жорова // Педагогічний альманах. Зб. наук. пр. – 2013. – № 20. – С. 291–297.
11. Пуцов В. И. Сущность и условия эффективности учебного процесса на курсах / В. И. Пуцов // Повышение квалификации педагогических кадров / под ред. И. Ф. Жерносека, М. Ю. Красовицкого, С. В. Крисюка. – Киев : Освіта, 1992. – С. 81–90.

References

1. Sihatayeva, L. Yu. (2001). Continuing education in Ukraine: its components and development trends. *Pislyadyplomna osvita v Ukrayini (Postgraduate education in Ukraine)*, 1, 45–46 (in Ukr.)
2. *Central State Archives of Supreme Bodies of Power and Government of Ukraine*. Central Executive Committee of Ukraine, 5139, 1, 58, 34 (in Ukr.)

3. *Central State Archives of Supreme Bodies of Power and Government of Ukraine*. Central Executive Committee of Ukraine, 166, 15, 8263, 48 (in Ukr.)
4. Krysyuk, S. V. (1997). *Development of teachers' postgraduate education in Ukraine (1944-1995)*. Lviv: LONMIO (in Ukr.)
5. *Decisions of the Collegium of the Ministry of Defense of Ukraine*. Methodological office statutes of the district (city) department of public education 07.09.1983. (1984). Collection of orders and instructions of the Ministry of Education of the Ukrainian SSR, 3 (in Ukr.)
6. *Further improvement of organization and methodological work with teachers in schools and institutions of public education of the RSFSR*. (1984). Collection of orders and instructions of the Ministry of Education of the Ukrainian SSR, 7 (in Ukr.)
7. *The state and measures to improve the retraining of teaching employees in the context of the school reform*. (1987). Collection of orders and instructions of the Ministry of Education of the Ukrainian SSR, 6 (in Ukr.)
8. *The approval of the Regulations of the regional methodological office of public education and the Regulations of the methodological work with teachers of the Ukrainian SSR*. (1986). Collection of orders and instructions of the Ministry of Education of the Ukrainian SSR, 13 (in Ukr.)
9. Krysyuk, S. V. (1992). *Actual questions of the methodological work organization*. Improvement of teachers' qualification, 112–120 (in Russ.)
10. Zhorova, I. Ya. (2013). *Professional teachers' development in the Ukrainian postgraduate education system in the 80's of the XXth century*. Pedagogical almanac, 20, 291–297 (in Ukr.)
11. Putsov, V. I. (1992). *The substance and conditions of educational process effectiveness at the courses*. Improvement of teachers' qualification, 81–90 (in Russ.)

Abstract. *OPOL'SKA Alevtina Volodimirivna. Peculiarities of teachers' methodological work organization in Ukraine at the end of the XXth century.*

Introduction. *Methodological work, as a component of postgraduate education, is important in the continuing education of teaching employees. A major reform of the Ukrainian educational system and increases in demands for teachers professionalism encourage methodological services for searching new methods of improving this activity. In the process of finding ways to modernize and improve the quality of methodological work it's reasonable to refer to the domestic experience of the formation and development of this system.*

Purpose. *The purpose of the article is to analyze the peculiarities of teachers' methodological work organization in Ukraine at the end of the XXth century.*

Results. *The Central Institute of Teachers' Improvement, regional institutes of teachers' improvement, regional departments of public education, regional methodical offices, demonstration schools and intraschool methodological organizations were concerned with management and organization of methodological work of the teaching employees in Ukraine at the end of the XXth century.*

As a result of the secondary school reform in the 80's of the XXth century, methodological work was intended to introduce teachers to the main reform ideas and tasks, to help them mastering the new content of curricula and programs, and to improve their professional level. The methodological work was aimed at preparing teachers for new working conditions, but the methods of its implementation remained old and ineffective. In teaching, the traditionally informative form of education prevailed without taking into account the teachers' individual needs.

The situation improved in the 90's of the XXth century when Ukraine became independent. Methodological services began to take into account the individual needs of teaching employees, to develop their creative potential and to apply active forms of education. Application of a differentiated approach to the organization of methodological work increased its quality.

Conclusion. *However, methodological work continued to be formal in nature, teachers were not able to satisfy their individual needs of professional and personal growth. Further study of the peculiarities of organizing methodological work in Ukraine will allow us to take advantage of positive experience and avoid mistakes of the past.*

Key words: *postgraduate pedagogical education; advanced studies; methodological work; teaching employees; professional development; methodologists' functions, principles of methodological work organization; collective and individual forms of methodological work.*

*Одержано редакцією 12.01.2018
Прийнято до публікації 17.01.2018*